

Svatá Hora

3

2021

ročník
LVIII

Mariánské léto • Kázání P. P. Beneše • 100 let Matice Svatohorské III

OBSAH

Úvodník

Když spěcháš, tak se posad' **3**

Ze Svaté Hory

Opravy na Svaté Hoře **28**

Zprávy ze Svaté Hory **29**

Učitel **30**

Matice svatohorská

Výroční zpráva Matice Svatohorské **15**

Z historie

100 let od založení Matice Svatohorské III **4**

Kongregace Nejsvětějšího Vykupitele III **24**

Spiritualita

J. Š. Baar: Modlitba **11**

Svaté relikvie a jejich kult **12**

Mariánské léto **18**

Promluva P. P. Beneše **20**

Informace

Zajímavá kniha **32**

Exercicie, kalendář akcí **33**

Pravidelné bohoslužby, otevírací doba **34**

Když spěcháš, tak se posad'

Asi nejsem mezi lidmi výjimkou, když se přiznám, že neustále někam spěchám. A čím víc spěchám kvůli množství povinností a práce, tím víc se mi zdá, že nic nestíhám a že mi nezbyvá čas na nic, co bych chtěl a měl prožívat. A tak není divu, že v tom stálém spěchu začínám zapomínat. A to nejsou jenom klíče, které velmi často hledám.

Včera krátce po poledni jsem narychlo procházel po ambitech Svaté Hory. Nesl jsem v ruce nějaké dokumenty k vyřízení a klíče a v kapse mi zvonil telefon. V hlavě se mi honila spousta myšlenek, co všechno je potřeba zařídit a vyřídit a stihnout. Ani jsem si nevšiml, jak krásný je den. Jak jsem tak chvátal okolo Korunovační kaple, tu mi přišla na rozum věta, kterou kdysi dávno vyslovila jedna moje paní učitelka: „Když spěcháš, tak se posad'“. Řekl bych, že je to pár obyčejných slov. Jenomže ta slova byla neodbytná, a tak jsem se na chvilku zařídil podle nich. Posadil jsem se na lavičku u venkovního oltáře svaté Anny a začal vnímat klid a krásu okolo sebe. Musím uznat, jak moudrá jsou ta slova, která skrývají výzvu k tomu, aby se člověk zastavil a aby s klidným dechem vnímal krásu stvořeného světa i lidského díla. Byla to vzácná chvíle. Našel jsem totiž jistotu, že svět se nezačne točit na druhou stranu, když se na chvíli posadím.

Potřebujeme se umět zastavit. Potřebujeme se umět nadechnout. Potřebujeme se odpoutat od neustálého spěchu a hluku. Potřebujeme vnímat krásu světa. Potřebujeme si uvědomit, že život máme prožít v plné krásě a ne ve spěchu a stresu.

Přeji všem, abychom každý den dokázali najít chvíli oddechu v klidu a tichu, kdy načerpáme sílu a také radost z toho, že na světě je krásně.

Při čtení tohoto čísla časopisu přeji všem hodně radosti.

P. David Horáček, CSsR

SVATÁ HORA 3/2021

3

Z letošní Poutní slavnosti

Fotografie
na titulní straně časopisu:
Z letošní Poutní slavnosti

Časopis **Svatá Hora** • LVIII. ročník

100 let od založení Matice Svatohorské

III. Rozmach Matice Svatohorské

V minulém čísle jsme se věnovali prvnímu roku existence a horlivé činnosti Matice Svatohorské. Během roku 1922 se díky četným darům jejích členů a příznivců Svaté Hory podařilo redemptoristům opravit především zchátralý Pražský portál.

První řádná valná hromada

První řádná valná hromada Matice Svatohorské se konala 7. ledna 1923 v přeplněném sále bývalého arcibiskupského konviktu. Mnozí účastníci museli stát venku. Předseda P. Josef Vlasák připomněl, že práce vykonané na Svaté Hoře prohlásily Národní Listy za vynikající dílo významu kulturního, uměleckého i vlasteneckého. Vyzval přítomné členy Matice, aby se každý pokusil získat alespoň jednoho dalšího člena. Matice tehdy měla už 249 členů zakládajících, 1412 řádných a 2 127 přispívajících (při založení čítala celkem 350 členů). Věstník Matice Svatohorské přejmenovaný na „Svatá Hora“ měl 6 000 odběratelů. Jeho vydávání šestkrát ročně bylo nejefektivnějším způsobem šíření povědomí o dění na Svaté Hoře a dalším zdrojem potřebných peněz na nákladné opravy. Matice přijala v roce 1922 celkem 413 564,92 Kč a vydala 231 585,52 Kč.

Řečníci vyzdvihli, že je Svatá Hora perlou chudého příbramského kraje. Pro mnoho zdejších rodin znamená jediný zdroj výživy, takže má význam národohospodářský a sociální. Především je oporou pro zachování víry našeho národa, důležité pro budoucnost naší vlasti; a pro zachování víry jsou nezbytnou podmínkou úcta k Panně Marii a místa, na nichž se lidem dostává jejích milostí.

Svatá Hora byla tehdy důležitá i pro politickou organizaci katolického lidu. Zajímavá byla připomínka, že na Svatou Horu musel přijít rektor z Moravy (P. Tomáš Zapletal), aby se za rok ze sbírek shromáždilo téměř půl milionu korun a byly zahájeny nezbytné opravy.

Stříbrný oltář

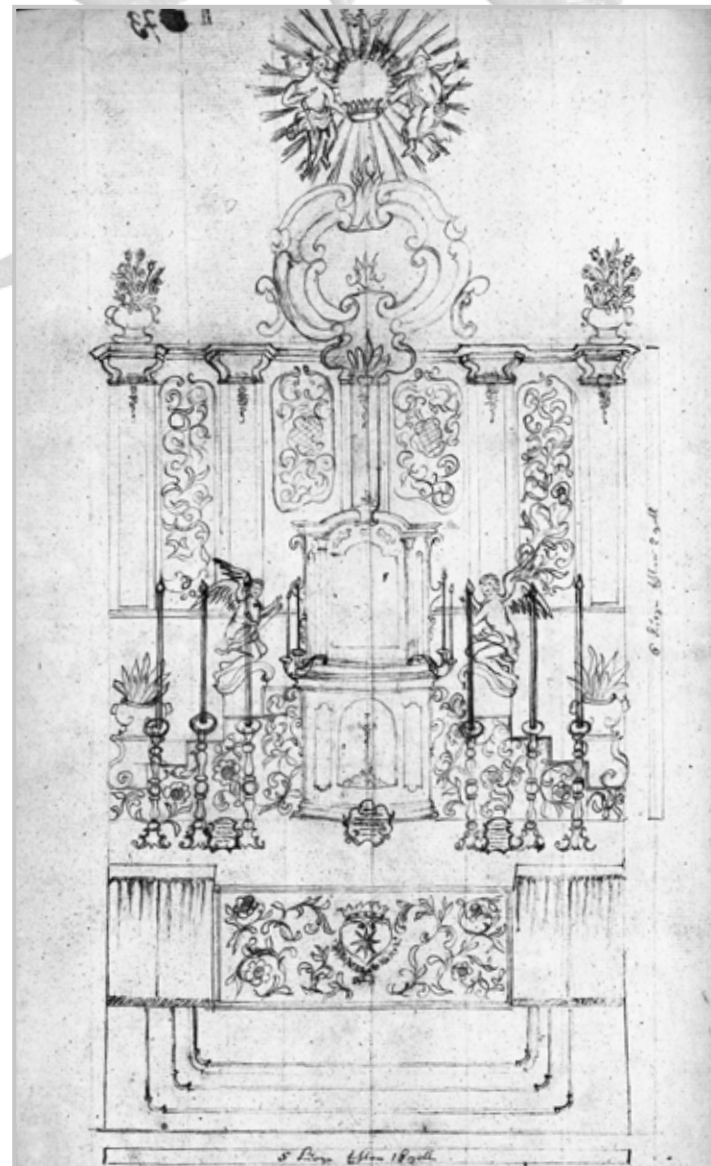
V lednu 1923 začala plánovaná oprava stříbrného oltáře včetně jeho vyčištění. Svatohorský kostel nemá dostatek oken, což bylo jedním z důvodů, proč do něj byl pořízen stříbrný oltář – interiér svatyně se až do roku 1926 osvětloval mnoha svícemi, jejichž světlo stříbro oltáře odráželo a zesilovalo. Oltář i stěny však byly po čase očouzené a musely se čistit.

Historie stříbrného oltáře začíná v roce 1655, kdy dal nejvyšší purkrabí Království českého Bernard Ignác hrabě z Martinic postavit nový hlavní oltář a na něj byla vyrobena stříbrná schránka pro milostnou sošku.

Roku 1684 přibyl stříbrný tabernákl ozdobený drahokamy pro Nejsvětější svátost zhotovený příbramským zlatníkem Ludvíkem Alisem, o dva roky později daroval další nejvyšší purkrabí Království českého hrabě Adolf Šternberk částečně zlacené antipendium s rodovou hvězdou.

V roce 1695 byl dán pod tabernákl stříbrný podstavec, v letech 1745–1746 bylo doplněno sloupkové pozadí stříbrného oltáře. Po stranách tabernáklu byly umístěny stříbrné figury klečících andělů od stříbrníka Josefa

Nákres stříbrného oltáře, asi 1772

J. Mas.

v PŘÍBRAMÍ

Nejstarší fotografie stříbrného oltáře pořízená mezi roky 1890–1900

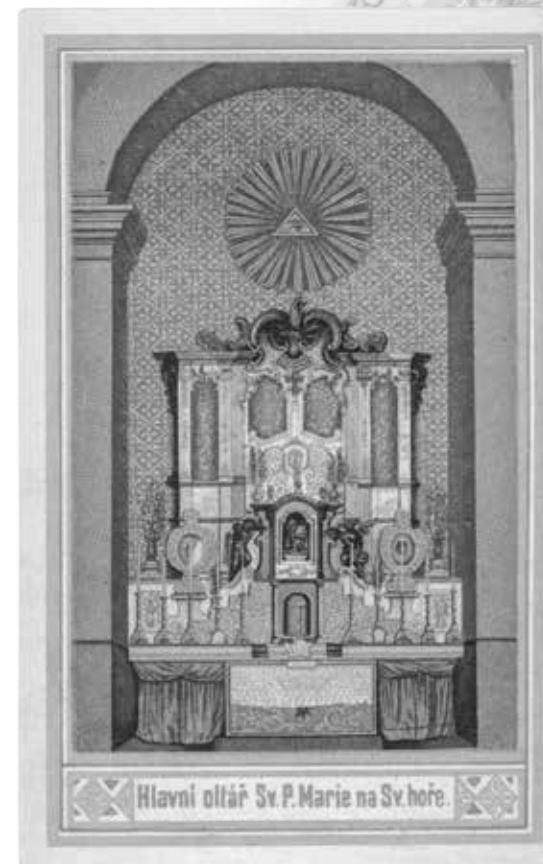
Seitze. (Ty byly odcizeny v květnu 2012 se šesti stříbrnými svícný a dalšími součástmi oltáře. Zloději byli po čase usvědčeni, ukradené předměty však byly nenávratně ztraceny).

Bohatě zdobený oltář s barokními listovými rozvilinami, květy, karťušemi, pilastry a hlavami andělů vypadal honosně, byl ovšem nízký. Proto pražský sochař Antonín Quittner navrhl umístit nad oltář stříbrnou skupinu Nejsvětější Trojice, kterou realizoval staroměstský zlatník Kašpar Gschwandtner v roce 1759. V roce 1772 dokončil svatohorský stříbrný oltář malostranský zlatník Anton Jakob Thym.

Za napoleonských válek došly státu peníze, a tak měl být stříbrný oltář demontován a odvezen do mincovny. Dne 5. června 1810 ale navštívil Svatou Horu císař František I., který na prosbu téměř devadesátiletého svatohorského probošta Jáchyma hraběte Čejky z Olbramovic dovolil, aby tu byl stříbrný oltář ponechán.

V polovině září 1889 byly obě schránky, antependium a kanonické tabulky sňaty a stříbrné části oltáře byly odvezeny do Prahy. Malíř Josef Mathauser natřel zadní stěnu za oltářem červenou barvou, aby více vynikl. Oltář byl zvětšen o několik nástěnných částí a ke konci listopadu 1889 byl sestaven. V prosinci byly posvěceny reliéfy Ecce homo a Mater Dolorosa. Na jaře 1890 byla pořízena dvě boční antependia. Části prostředního šternberského antependia, jež nebyly ze stříbra, byly nahrazeny stříbrnými. V roce 1902 byl před provedením pseudobarokní a částečně secesní štukové dekorace budoucí baziliky stříbrný oltář vyčištěn.

Dne 8. ledna 1923 byl stříbrný oltář sňat a odvezen do pražské zlatnické firmy Jindřicha Grünfelda. Příbramský malíř Antonín Kulíšek mezitím opravoval zeď za stříbrným oltářem. Už 5. února 1923 byl opravený a vyčištěný stříbrný oltář přivezen zpátky a o čtyři dny později byla jeho instalace v bazilice dokončena. (Další restaurování stříbrného oltáře proběhlo v letech 1988/89).

Kresba oltáře kolem roku 1870

Stříbrný oltář před rokem 1903

Další opravy následovaly

Dne 18. března 1923 pořádal chrámový sbor na Březových Horách duchovní koncert ve prospěch Matice Svatohorské. Od dubna pokračovaly opravy letního kůru. Jeden puklý pilíř na dolejšímbitu, který letní kůr a ambitní klenbu nesl, byl nahrazen novým. K letnímu kůru byla postavena dvě dubová schodiště.

V dubnu přijel vyšehradský kanovník Eduard Šittler jako zástupce křesťanské akademie, aby si prohlédl prostor u Korunovačního oltáře, kde měl být postaven nový oltář na památku padlých vojáků.

Byly čištěny další sochy na hořejším jižním a západním ambitu. V květnu byl pro lepší odtok vody obnoven kanál pod Pražskou kaplí. Zeď držící cestu na dvoře ke chlévům se povážlivě vzdouvala a hrozilo nebezpečí jejího sesutí, proto k ní byly koncem května 1923 postaveny dva opěrné pilíře.

Korunovace se konala 9. a 10. června. Biskup dr. Antonín Podlaha z Prahy při sobotním kázání řekl, že mariánská úcta v našem národě přetrvávala války husitské a válku třicetiletou a nyní po náboženských rozbrojích po světové válce a vzniku ČSR opět utěšeně vzkvétá. V neděli přišlo asi 40 000 poutníků, takže se jejich počet zase přiblížil předválečnému letům.

Matice Svatohorská neměla dost peněz, ale vzhledem ke katastrofálnímu stavu rozpadajících se krovů se po Korunovaci začalo s výměnou střechy a věže nad kostelem. Dne 2. července byly sejmuty v přítomnosti architekta Čapka a Ing. Dr. Václava Wagnera jako zástupce památkového úřadu kovová korouhvička, kovový obraz Panny Marie Svatohorské a bání z věže nad bazilikou, v níž bylo nalezeno plechové pouzdro s vloženými mincemi, obrázky a listinami z let 1668, 1734, a 1804, kdy byla věž kos-

Oltář před krádeží

Čištění interiéru v roce 2021

Stříbrný oltář dnes

Letní kůr na dobové fotografii

tela o patro snížena, a z let 1834, 1874 a 1893.

Stěny kostela včetně omítek byly opraveny. Na východním průčelí před Korunovačním oltářem se kromě zednických prací prováděly i práce štukatérské, opravoval se i strop v Korunovační kapli, fasáda byla natřena. Nové střechy byly šindelové, hřebeny byly oplechovány měděným plechem, okapy byly také měděné. Náklady dosáhly přes půl milionu korun a jejich velká část nebyla prozatím uhrazena, ovšem výbor Matice Svatohorské doufal, že se rychle podaří potřebné peníze vybrat.

V pátek 5. října 1923 byla slavnostně ukončena stavba nové kostelní věže. Pozlacená bání byla vysoká 0,85 m a ozdoba nad ní a obraz Panny Marie 2,3 m. Do bání byla vložena pamětní listina, v níž mimo jiné stálo: „*Za poválečného úpadku náboženského i mravního, za úporných bojů proti katolickému náboženství v republice Československé, kdy komunismus či bolševismus usiloval ovládnouti evropské státy, kdy za všeobecného zmatku náboženského i politického oči všech národů počínaly se obracet k apoštolské stolici, čekající od ní nápravy, dne 5. října, první to pátek růžencového měsíce, byla tato bání upevněna a vztyčen obraz Panny Marie na Sv. Hoře. Opravy Sv. Hory provádí již po dvě léta spolek Matice Svatohorská, založený 20. listopadu 1921. Úmyslem tohoto spolku jest provésti důkladnou opravu celé Sv. Hory do r. 1932, kdy koná se 200letá památka korunování milostné sošky Panny Marie na Sv. Hoře.*“ Jak je vidět, Matice Svatohorská pevně věřila, že svůj plán splní.

Dokončení příště ■ PhDr. Věra Smolová

JINDŘICH Š. BAAR:

MODLITBA.

Kostelíček bílý nad černými lesy,
jako v letu ptáček used' pod nebesy,

přeložil si křížem unavená křídla,
na horu si used' nad stříbrná zřídla.

Kostelíček malý střechu nese zlatou,
korunuje křížem naši Horu Svatou.

Kolem klášter starý přes modravé Brdy
jako hrad se zvedá nedobytný — tvrdý...

Jeho věže štíhlé proč pak hoří leskem
jako nikde jinde po království Českém?

Matička tu Boží slavné divy tvoří,
proto zdi tu svítí, střechy zlatem hoří.

Koho kříže tlačí, srdce koho bolí
sem k té Hoře Svaté kráčí ze údolí.

Jak ta Hora Svatá ční tu nad krajinou,
z poutníků tak každý horu nese jinou.

Tužby — přání — cíle — duše na obzoru
vrší se, ach, vrší v nebetyčnou horu.

Celý život dlouhý k hoře té se vlečem,
chcem' ji ztěci prací, dobytí jí mečem,

postavit kostel, věže vztyčit bílé,
dojít — Bože! — dojít životního cíle.

„Matko Boží, svatá, milosti Jsi moře,
nejmocnější svatou na nebeském dvoře,

vyslyš naše prosby, utiš naše hoře,
každého z nás doved' k jeho — svaté hoře. Amen.“

Svaté relikvie a jejich kult

Svaté relikvie v českých zemích za vlády Přemyslovců

Kult svatých relikvií se dostal do českých zemí společně s křesťanstvím. Christianizace prostoru tehdejších přemyslovských držav proběhla již v době, kdy byl kult svatých a také relikvií plně rozvinut. Ostatně podobnou situaci můžeme sledovat na Velké Moravě, kde svatí Cyril s Metodějem na určitou dobu uložili ostatky svatého Klimenta, papeže a mučedníka, které následně odnesli do Říma. První kontakty Čech s relikviemi také souvisí s christianizačním úsilím přicházejícím především z Bavorska a Saska. Šíření kultů svatých za pomoci relikvií byla velmi častá metoda christianizace v 10. století. Jako první import relikvií prameny určují přinesení částí ostatků svatého Jiří pro pražskou baziliku tohoto zasvěcení. Následuje relikvie svatého Víta, dar knížeti Václavovi, pozdějšímu mučedníkovi a patronu českých zemí, od východofranckého krále Jindřicha Ptáčníka, jehož původ můžeme pravděpodobně hledat v opatství Corvey, které vlastnilo velkou část těla tohoto sicilského světce. Ostatně tento ostatek měl dát patronium Václavově fundaci rotundy, která se později stala biskupským sídlem a dnešní gotickou katedrálou.

V rané fázi christianizace se také v českých zemích zrodili mučedníci z řad propagátorů víry, kteří dle legend položili pro Krista život. Jejich těla se přirozeně stala předmětem úcty a jejich hroby poutními místy. V českém prostředí se tato místa kumulovala na relativně malém prostoru Pražského hradu. Do místních chrámů byla přenesena těla dvou prvních mučedníků, kteří pocházeli z rodu Přemyslovců. Hrob svatého Václava byl zřízen po translaci jeho těla ze Staré Boleslavi v již zmíněné rotundě svatého Víta, hrob jeho babičky svaté Ludmily zase v sousední bazilice svatého Jiří. Postupem času se počet zemských patronů rozšiřoval. Tělo druhého pražského biskupa Vojtěcha, které ukradl kníže Břetislav z hnězdenské katedrály, bylo uloženo taktéž v pražské katedrále. Společně s ním bylo do Prahy přeneseno i tělo Vojtěchova bratra Radima, prvního hnězdenského arcibiskupa, a také ostatky svatých Pěti bratří, misionářů a mučedníků. Tito světci však nedosahovali slávy svatého Václava, jenž se stal hlavním patronem Přemyslovců

a také Čechů. Kult svatého Vojtěcha byl přeci jenom slušně rozvinutý, což však nelze říci o kulte jeho bratra Radima a Pěti mučedníků. Hrobů svatých už bylo zkrátka na Pražském hradě příliš. Nesmíme však zapomenout na poustevníka a benediktinského opata Prokopa, jehož hrob se nacházel v sázavském klášterním kostele. Spíše ve stínu pak zůstaly osoby mnicha Vintříře na Břevnově a fundátora tepelského kláštera Hroznaty. Také Anežka Přemyslovna, zesnulá s pověstí světice, čekala na svou kanonizaci a větší zájem několik staletí.

Mimo ostatky světců, jejichž osudy byly spojeny s českými zeměmi, se postupem času dostávaly na území přemyslovských držav také další relikvie. O takovém importu nám podávají zprávu především chrámové inventáře, případně martyrologia. Občasné zmínky můžeme najít také v kronikách a letopisech. Nejčastějším důvodem přinesení nové relikvie bylo darování tohoto předmětu významné osobnosti. Svatá relikvie byla totiž ve středověku pokládána za velmi ceněnou komoditu a její darování patřilo k velké počtě obdarovaného. Po již zmíněném věnování ostatku svatého Víta následovaly v průběhu staletí další podobné dary v podobě rozličných relikvií světců, ale také úlomků svatého Kříže. Odesílatelé bývaly velmi význačné osobnosti své doby. Takový případ můžeme najít již v roce 971, kdy dostala Mlada, sestra knížete Boleslava II. a svatojiřská abatyše, svaté ostatky od papeže Jana XIII. při své návštěvě Říma. Velmi významným byl také dar v podobě částečky svatého Kříže věnovaný olomouckému biskupovi Jindřichu Zdíkovi jeruzalémským patriarchou Vilémem při jeho pobytu ve Svaté zemi. Tento vzácný ostatek následně věnoval biskup nově postavené katedrále svatého Václava v Olomouci. Další význačnou příjemkyní daru v podobě svatých relikvií byla Anežka Přemyslovna, abatyše a pozdější světice. Odesílateli byly velmi významné osobnosti své doby, papež Inocenc IV. a svatá Klára z Assisi. Papež poslal Anežce částečky svatého Kříže a Kristova roucha v roce 1251 z Lyonu. Letopisec informuje o velké sešlosti lidu, který v Praze uvítal tyto předměty. Takové množství poutníků bylo dáno papežskými odpustky, které získali všichni přítomní.

Mimo osobu mohl být příjemcem svaté relikvie také kostel. Bylo běžnou praxí, že se částečky z ostatků vkládávaly do oltářů při jejich konsekraci. Zde však není jisté, zda nešlo o takzvané dotykové relikvie, protože nemůžeme dohledat původ těchto předmětů. Pokud máme zachovanou zprávu o věnování relikvie nějakému chrámu, tak šlo především o situaci, kdy tento předmět končil v chrámové pokladnici, uložený ve zdobném relikviáři. V takovém případě mohl být vystavován k uctění při daném svátku, k němuž relikvie patřila. Nejčastějším příjemcem svatého ostatku byla pražská katedrála svatého Víta. To se stalo například v roce 1130, kdy pražský biskup Menhart věnoval své katedrále relikvie přivezené ze Svaté země. Konkrétně se jednalo o ostatky svatých Blažeje a Sáby. Také olomoucký biskup Jindřich Zdík věnoval pražské katedrále relikvii, a to částečku lebky svatého Jana Křtitele, kterou získal při své návštěvě Říma. V roce 1212 věnoval moravský markrabě Vladislav Jindřich svatovítskému chrámu ostatky svatých apoštolů Tomáše, Jakuba a Tadeáše. Dále

také ostatky svatého Mořice a svatého Gerharda. Ostatky svatých Tadeáše a Mořice byly uloženy ve stříbrných, pozlacených relikviářích, které byly posázené drahými kameny a měly tvar ruky. Také dalším místům se dostalo podobného daru. Břevnovský klášter získal 1174 svaté ostatky od remešského arcibiskupa Jindřicha. Olomoucký katedrální kostel byl zase obdarován svým biskupem Robertem po velkém požáru v roce 1204. Šlo především o částku trnu z Kristovy trnové koruny, která se v té době nacházela v Konstantinopoli. Darování relikvie také mohlo dát danému místu jméno. Cisterciácký klášter Svatá Trnová Koruna, dnes Zlatá Koruna, získal název díky daru svého fundátora, krále Přemysla Otakara II., který mu měl jeden trn z Kristovy koruny věnovat již při založení. Tento předmět bezesporu pocházel z Francie, kde celou korunu vlastnil francouzský král Ludvík IX., který ji za obrovskou sumu koupil z Konstantinopole.

Některé významné osobnosti se dokonce věnovaly sbírání svatých ostatků, což byl především trend ve vrcholném a pozdním středověku. Každému přijde na mysl především Karel IV., svaté ostatky však sbíral již jeho děd Václav II. Mimoto, že některé relikvie dostal darem, vyvíjel tento král dokonce diplomatické úsilí k získu těchto předmětů. V roce 1302 vyslal svého kaplana Gottfrieda do Anglie pro ostatky svatého Tomáše Becketa. Anglický král Eduard I. prosbě českého krále vyhověl a poslal mu ostatky tohoto patrona Anglie.

To však nebyly jediné možnosti, jak se do českých zemí dostávaly svaté ostatky. Již výše bylo řečeno, že kníže Břetislav ukradl z Hnězda tělo svatého Vojtěcha, což byla svým způsobem válečná kořist. Také král Vladislav přivezl jako válečnou kořist svaté relikvie v roce 1159, kdy se účastnil oblehání Milána. Z místní katedrály ukořistil část sedmiramenného svícnu, který dle tradice pocházel z jeruzalémského chrámu. O zisku tohoto předmětu informuje Dalimilova kronika. Mimoto přivezl také ostatky svatých Nazaria, Celsa, Felixe, Nabora, rameno svatého Mořice a také jeho meč. Všechny tyto ostatky připadly pražské katedrále. Také po vítězné bitvě u Kressenbrunn v roce 1260 získal král Přemysl Otakar II. a jiní účastníci této bitvy kořist v podobě relikvií, které s sebou vezl do bitvy uherský král Béla IV. Šlo o hlavu a velkou část těla svaté Markéty, které král rozdělil mezi pražskou katedrálou, břevnovský klášter a později také kláštery ve Zlaté Koruně a Plasích. Další kořistí z této bitvy byl prst svatého Jana Křtitele, který získal Boreš z Rýzmburka. Boreš tento ostatek daroval oseckému klášteru cisterciáků, své rodové fundaci. Relikvie měla velký význam a byla jí připisována zázračná moc. Už jenom samotný relikviář, v němž uherský král prst uchovával, musel mít obrovskou cenu. O této relikvii se zmiňuje také Dalimilova kronika.

Většina lidí si spojuje výskyt relikvií v českých zemích především s dobou vlády Karla IV., což je jistě pochopitelné. Již v době vlády Přemyslovců se však začaly na území jejich držav vyskytovat ostatky různých světců a také některé pašijové relikvie. Podobně jako byla christianizace dlouhodobým procesem, tak také úcta k relikviím postupem času zakořenila v běžných projevech věřících a ve 13. století byl tento kult natolik silný, že se samotný král Václav II. začal věnovat sbírání svatých ostatků.

Libor Zajíc, Historický ústav, Filozofická fakulta Masarykovy univerzity

Okénko Matice Svatohorské

Výroční zpráva Matice Svatohorské

za období od 23. 5. 2020 (minulá výroční schůze) do 29. 5. 2021

Úvod

Matice Svatohorská je sdružením přátel a příznivců Svaté Hory. Jejich členství je odrazem snahy se jakýmkoli způsobem – modlitbou, vlastní prací či finančním příspěvkem – podílet na tom, aby toto poutní místo stále více rozkvétalo do krásy a všichni se zde cítili jako doma. Všichni členové Matice Svatohorské pak tvoří jedno velké společenství. Každý pátek na sebe všichni vzájemně v modlitbě pamatují a rovněž je v bazilice sloužena v 7 hodin mše svatá za všechny živé i zemřelé členy Matice Svatohorské a dobrodince Svaté Hory.

Představenstvo Matice Svatohorské je povinno svým členům podat každoročně informace o její činnosti. Činíme tak formou této výroční zprávy, která uzavírá druhý rok práce výboru.

Členská základna

Za rok 2020 se počet členů Matice Svatohorské opět mírně snížil.

	k 23. 5. 2020	k 29. 5. 2021
registrovaných	1288	1293
zemřelých	11	13
zrušilo členství	0	0
nových členů	6	5
aktivních	829	821

Výbor Matice, schůze výboru a výroční schůze

Poslední výroční schůze se uskutečnila dle Stanov Matice Svatohorské 23. 5. 2020 na Svaté Hoře.

Od 10 hodin byla v bazilice sloužena mše svatá ke cti Panny Marie Svatohorské za všechny členy Matice Svatohorské. Mši svatě předsedal P. David Horáček, protektor Matice Svatohorské. Vzhledem k epidemiologickým opatřením byli v bazilice pouze členové Matice Svatohorské.

Následovalo shromáždění členů ve venkovních prostorách Korunovační kaple. Výroční schůze byla zahájena slavnostním uvítáním členů a pokračovala schválením programu, mandátové komise, přednesením výroční zprávy a zprávou kontrolní komise. Následovala diskuse. Skromné občerstvení si vyzvedli účastníci výroční schůze ve farním sále.

Výbor Matice Svatohorské, vzhledem k epidemiologické situaci v zemi, spolu komunikuje technickými prostředky. Osobně jsme se sešli při zlepšené epidemiologické situaci v září 2020.

Hospodaření

Kontrolní komise provedla 25. května 2021 kontrolu hospodaření Matice Svatohorské za rok 2020. Podrobné informace o hospodaření Matice Svatohorské jsou obsahem zprávy kontrolní komise, která následuje a bude přednesena předsedou kontrolní komise Ing. Jiřím Hlaváčem.

Vzhledem k tomu, že zpráva kontrolní komise zahrnuje časové období od začátku do konce kalendářního roku, zatímco výroční zpráva je od schůze do schůze, bude v této zprávě zmíněno vyúčtování stavby varhan.

ČINNOST

Časopis

Matice Svatohorská pokračuje ve vydávání časopisu Svatá Hora. Hlavní podíl na vydávání časopisu má redakční rada. Od 1. března 2021 pracuje v novém složení: šéfredaktor regenschori Pavel Šmolík a členové Mgr. Pavel Švarc a Věra Langová pod vedením P. Mgr. Davida Horáčka. Tímto bychom jim i ostatním přispěvatelům chtěli vyjádřit naše upřímné díky.

K tomu, aby se k vám časopis v pořádku dostal, je ale potřeba také precizní vedení databáze odběratelů časopisu. Tomu se věnuje paní Mgr. Monika Vohradská. Svoji dobrovolnou práci vykonává svědomitě od té doby, kdy vydávání časopisu přešlo z farnosti na Matici Svatohorskou.

Ráda bych také poděkovala dalším osobám, které pro časopis obětavě a nezištně pracují: pan Petr Křivánek má zásluhu na tom, že Česká pošta může časopis rozeslat – posílá objednávky na Post-servis. Bez pana Miroslava Zelenky by zase časopis vůbec nespátřil světlo světa. Dodává do časopisu fotografie, připravuje časopis do tisku a také ho tiskne. To vše pouze za režijní náklady.

Podpora farnosti

Vzhledem k ukončení velkého projektu – stavby varhan – je nyní hlavní činností Matice Svatohorské podpora farnosti. Díky osobnímu nasazení paní Věry Langové se pomocí advokátní kanceláře podařilo rozhodnout soudní spor se státem ve věci dědictví ve prospěch Matice Svatohorské, která tak získala 1,2 milionu Kč. Z těchto peněz jsme poskytli farnosti 500 tisíc Kč na umoření části dluhu u Arcibiskupství pražského.

Dalších 100 tisíc Kč bylo poskytnuto farnosti na provozní náklady (energie). V době epidemie byl totiž příjem od poutníků, z něhož se tyto náklady obvykle hradí, nulový.

Matice Svatohorská se také podílela na zakoupení a instalaci nové webové kamery pro online přenosy bohoslužeb z baziliky.

Ke druhému výročí požehnání velkých svatohorských varhan uhradila Matice Svatohorská náklady na instalaci výstavy „O varhanách, nejen svatohorských“. Je umístěna v chodbě kláštera.

Zpívání u jesliček

V době Vánoc se v bazilice na Svaté Hoře uskutečnil osmý ročník zpívání koled u jesliček. Vzhledem k epidemiologické situaci se Zpívání uskutečnilo pouze dvakrát, a to bez účasti veřejnosti. Na svatého Štěpána usedl za varhany pan profesor Jaroslav Tůma, na Nový rok svatohorský regenschori Pavel Šmolík. Zpěv v presbytáři zajistilo několik zpěváků. Zpívání bylo přenášeno online a zvuk také do ambientů.

Na podzim loňského roku bylo vydáno CD Zpívání u jesliček, které bylo živě nahráno při Zpívání u jesliček o Vánocích v roce 2019. Příložený booklet obsahuje též texty koled. Je tedy možné nahrané koledy nejen poslouchat, ale i všechny jejich sloky při přehrávání CD zpívat. Aniž by to kdo předem tušil, mohlo toto CD alespoň z části nahradit veřejnosti nepřístupné tradiční zpívání koled v bazilice. CD je nadále k zakoupení v prodejně na Svaté Hoře a také ve svatohorském e-shopu.

Čištění štukové výzdoby v bazilice

V letošním roce se nám podařilo zrealizovat čištění štukové výzdoby v bazilice. Loni na jaře začalo jednání s firmou. Vzhledem k jejich vytíženosti jsme se dohodli na následujícím postupu: během podzimu firma zaměřila prostory v bazilice a stanovila rozsah a průběh prací. Práce se rozdělily do šesti etap. Každá etapa bude realizována od ledna do března vždy v následujícím roce. Letos jsme začali 5. a 6. etapou – presbytář a nika za oltářem. Vzhledem k členitosti prostoru bylo nutno tyto dvě etapy spojit, aby bylo možné postavit lešení. Památkový ústav požadoval provedení sond za účelem zjištění barevnosti baziliky v minulých obdobích, proto se práce v letošním roce protáhly až do konce května. Matice Svatohorská získala na celou akci sponzora.

ROZPRACOVANÉ A PLÁNOVANÉ AKTIVITY

Matice Svatohorská bude nadále nápomocna administrátorovi v práci pro Svatou Horu. V příštím roce bude pokračovat další etapou čištění štukové výzdoby v bazilice. Tentokrát se bude pracovat v hlavní lodi.

ZÁVĚR

Chtěla bych poděkovat členům výboru Matice Svatohorské za veškeré jejich úsilí v uplynulém roce. Všem členům Matice Svatohorské, dárcům a dobrodincům děkuji za jejich pomoc, podporu a modlitby. Protektorovi P. Mgr. Davidu Horáčkovi, CSsR, přeji hodně Božích milostí a darů Ducha svatého.

Věra Langová, předsedkyně výboru Matice Svatohorské

Schváleno VČS 29. 5. 2021, Svatá Hora 29. 5. 2021. Téhož dne projednáno výborem Matice Svatohorské a doporučeno ke schválení Výroční členskou schůzí.

Mariánské léto

Září je rovněž mariánský měsíc. Končící léto bývá někdy nazýváno babím létem, v Americe indiánským létem, nedávno jsem zaznamenal i pojem mariánské léto. Toto období je charakteristické svou barevností. Listy začínají pomalu žloutnout, plody na ovocných stromech se vybarvují, louky jsou pestré. I počasí bývá pestré, přes den ještě horko, v noci už poměrně chladno, ráno mlhy. Pro fotografa ráj.

I pro katolického křesťana je to ráj – a to nejen na pohled. Pestrost svátků i jejich rozličná nálada se podobají pestrosti přírody. Nejinak je tomu i u mariánských svátků. V září si připomínáme tři: Narození Panny Marie, Jména Panny Marie a Panny Marie Bolestné. Jsou to události ze života Matky Boží, a tedy i z dějin spásy, události radostné i bolestné.

Vždycky v takovýchto situacích hledáme něco, co tyto události spojuje, a je to jasné, zde je to osoba Panny Marie, Kristovy matky. Nicméně bych se chtěl soustředit právě na to, co činí mariánskou úctu v září pestrou.

Platí, že tam, kde je Maria, nedaleko bude Ježíš. Proto je velmi populární a zároveň pravdivý výrok: *Per Mariam ad Jesum*, tedy *K Ježíši skrze Marii*. Události z Mariina života jsou velmi podobné těm ze života našeho Pána. Tak jako si připomínáme Narození Páně jako velmi důležitý okamžik naší spásy, je Narození Panny Marie nutným předpokladem této události. Ježíšovo jméno znamená Bůh je spása. V tomto jménu jsme došli záchrany. Stejně tak je pro nás cenné a úctyhodné Mariino jméno, má znamenat hvězdu. Ano, Panna Maria je jakousi Polárkou, která jasně ukazuje směr ke Kristu, je ale současně hvězdou ve smyslu „star“, protože k ní můžeme oprávněně vzhlížet jako k té, v níž se ideálně snoubí život bezúhonného člověka a Boží milost směřující k záchraně lidí. A nakonec je tu Ježíšovo utrpení, které je spolu s jeho Zmrtvýchvstáním ústředním okamžikem dějin spásy. Byly to nesmírně náročné chvíle. Kristus jako nevinný Beránek je obětován za hříchy světa, nese naše slabosti, nemoci, hříchy. Matka jej v této chvíli neopouští, je mu nablízku. Ježíš je také nablízku Matce. Tato vzájemná blízkost v okamžicích největšího ponížení a utrpení je naprosto zásadní. Kristus stejně podpirá Matku, jako ona jeho. On nese kříž a ona jej následuje s bolestí. On je ten, který když trpěl, tak nevyhrožoval (1 Petr 2,23), ona je tou, která po celý život Ježíšova slova a činy uchovávala ve svém srdci a rozvažovala o nich, a nyní věrna svému postoji, stojí pod křížem, trpí a mlčí, jak o tom svědčí evangelia a jak o tom zpívá sekvence Stabat Mater. Její utrpení není trpné, ale není ani divadlem pro svět. Na různých zobrazeních vidíme, že pláče, ale možná je to jen proto, abychom si my lidé všimli, že trpí. Její utrpení bylo vnitřní, kruté, bolestné, jako onen Simeonem prorokovaný meč (Lk 2,35), bylo ale současně plné víry a naděje. Víry v Ježíšova slova, že vstane z mrtvých a naděje, že když Bůh člověka obtíží utrpením, dá mu i sílu jej nést a pomůže nalézat jeho smysl.

Ježíšovo, stejně jako Mariino utrpení, bylo v něčem zcela nové. Utrpení už není nesmyslné, má naopak hluboký význam a smysl. Ježíš nám svým utr-

pením přinesl definitivní vysvobození z područí hříchu a smrti, Maria nám ukazuje smysl mučednictví jako svědectví o Kristu.

Není to ale poslední slovo. To má vzkříšení. Ježíš vstal z mrtvých, smrt je navždy ztracena a přemožena a Maria má účast na plodech vzkříšení jako první mezi lidmi.

Připomenutí sepětí Ježíšova a Mariina života nám ukazuje, že pokud se budeme držet pláště Matky Boží, nebudeme nikdy daleko od Krista. Mariánská úcta je záležitostí jakéhosi gentlemanství, kdy vyjadřujeme úctu člověku, který je Ježíši nejbliž. Některé jazyky nazývají Marii Paní, například němčina „Unsere liebe Frau“ nebo francouzština „Notre Dame“. Francouzsky mluvící křesťané dokonce v nejlepší tradici rytířství při modlitbě Zdravas Panně Marii vykají.

Kromě gentlemanství však Matku Boží ctíme jako tu, která bezesbýtku naplnila Boží plán s ní. Úcta k ní tedy není zdaleka jen záležitostí slušnosti či kurtiozie, ale je obdivem k té, která se stala služebnicí Páně a nikdy jí nepřestala být. Její úloha v dějinách spásy byla naprosto jedinečná, a přitom organicky zapadá do záměru Boha s člověkem. To je i náš úkol.

Papež František letos v září navštívil Slovensko. Kromě jiného nastínil, jakým způsobem dnes být křesťanem v našich podmínkách. Zdůraznil, že naším postojem nesmí být obranářství starých pořádků, ale naopak otevřenost a kreativita v hlásání evangelia. To není nic revolucionářského, je to však veskrze mariánské. Hlásat evangelium stále nanovo, to je úkol každého z nás. Ježíš je Pán – je vyznání, které se nikdy nebude měnit. Jak ale tuto skutečnost uvedeme do života, to je záležitost, s níž si máme a musíme lámat hlavu. Maria to dokázala na výbornou. Svým životem nám říká: Neboj se a zkus to taky. Staň se Pánovou služebnicí nebo služebníkem, dej do toho všechno.

Uposlechněme této výzvy. Svět bude ještě krásnější jako ta zářijová příroda, a přitom se bude uskutečňovat ona jediná výzva, kterou nám předkládá poslední žalm žaltáře: „Všechno, co dýchá, ať chválí Hospodina“ (Žl 150,6).

P. Stanislav Příbyl, CSsR

Mariánské léto

Promluva P. Petra Beneše, CSsR

o Poutní slavnosti ve svatohorské bazilice v neděli 15. srpna 2021

Milé sestry, milí bratři,

kázat o Panně Marii na mariánském místě je těžké a zároveň velmi jednoduché. Jednoduché v tom, že tím kázáním je vlastně samotná vaše pout. To, že sem jdeme, že s sebou přinášíme spoustu bolesti, protože v lidském životě je nesmírné množství bolesti, ale zároveň to, že věříme, že tato bolest může být proměněna (nechci říct odstraněna, protože to by bylo asi opovržlivé, ale určitě proměněna) tak jako u Panny Marie pod křížem.

Abychom ale skutečně kázali svou poutí, tak sem nesmíme jít jenom proto, abychom se utvrdili v tom, co víme, co si myslíme, ale abychom se otevřeli tomu, že věci mohou být jinak, a to „jinak“ znamená vidět je z perspektivy věčnosti. Možná i ty těžké roky, které prožíváme, by nás měly (asi ne každý den, to bychom, přiznejme si, neunesli - jsme slabí) alespoň občas vést k tomu, že svůj život poměříme tím, co ob stojí, tím, co z něj bude skutečně mít smysl. A když si tu otázku položíme - ona není těžká, těžké je potom žít podle odpovědi na ni - nejlepší je položit si ji tak, že ji přitisknu na evangelní příběh Ježíše Krista a na jeho kříž. Ono se ukáže, v čem je mi velký, v čem malý. A ukáže se, když přitisknu svůj život na Ježíšův kříž, jestli moje skálopevné lpění na

vlastních názorech není jen tvrdohlavostí tváří v tvář tomu, který byl nekonečně shovívavý a trpělivý. Jestli mé sebeprosazování, které pokládám za pozeňnanou aktivitu, není tváří v tvář tomu, který byl přibit na kříž, a jeho matce, která pod tím křížem stojí, pyšnou tvrdohlavostí.

Nebojme se toho, protože je tam vždy Ježíšova obrovská láska a Mariina přímůva. Takže narozdíl od světa lidí, nás samých, když svůj život hodnotíme a jsme z toho velmi špatní, když ho pak konfrontujeme s Kristem a s postojem jeho matky, zároveň dostaneme naději. Pokud nedostaneme někde v hloubce naději, pak to není od Boha skrze Matku Boží.

Dnešní slavnost, drahá, starobylá slavnost Nanebevzetí Panny Marie je jednou z nejradostnějších, ne-li tou nejradostnější slavností celého církevního roku. Možná se zarazíte: to jsou přece Velikonoce, aleluja... Ano, to je sice pravda, ale tato mariánská slavnost ukazuje, co může Bůh udělat s člověkem. A Maria, aby nakonec mohla přijít do nebe, nejdřív zůstává s radostným spočinutím na zemi. Otvírá se Bohu a ukazuje nám, jaké možnosti lidský život má, řekl bych dvojím směrem: Jaké možnosti nám Bůh dal při stvoření (Panna Maria je přece dcera této země, těchto dějin), ale zároveň jaké možnosti nám Bůh dává vykopením a na věčnosti. Mezi tím je samozřejmě kříž.

Obě lásky Mariiny musíme nějak mít v sobě: zaprvé lásku k této zemi, k životu, k lidem. Kdo tuto lásku nemá - i když se v ní někdy ztratíme, zvláště v některých letech svého života -

ale kdo ji nemá, nebe pro něj bude vždycky únikem. Ale sama tato první láska k zemi, ke stvoření, k Bohu Stvořiteli, Otci, který stvořil i svou nejkrásnější dceru Marii, tady nemůže končit, protože stvoření může daleko více, jak za chvíli uvidíme v eucharistii. A musí tu být tedy i ta druhá láska, která nás spolu se stvořením táhne k nebi. To je ona krásná dynamika našeho života, i když je někdy hodně náročná. Ne, že se světa vzdám, že ho svléknu, ale že ho pojmu do svého srdce. To trvá dlouho, nejde to bez vztahů. My se jich bojíme, ale když z nich utíkáme, nemůžeme žít ve světě. A když toto pojmu, tak ve mně ona touha sílí víc a dál. A v Mariině případě to není touha, která by se nasytila hledáním exotických zážitků, prožitků, vizí, která by se nasytila neustálým opakovaným uspokojením žádostí. Tím, že budu všude, s kýmkoli. To končí vždycky stejně: Kousíček někde popoběhnou, dotknou se povrchu a zase uteču - a tak pořád dokola. Tady jde o nasycení hluboké, které se může a musí dít ve věrnosti - možná jednomu místu, člověku, jednomu povolání, jednomu času.

Nadějí člověka je, že Kristus - Bůh do něj vložil tolik možností. A čím více možností a šancí člověk dostane, tím více se může rozvíjet. Je tragédií, kolik milionů, možná miliard lidí na světě i kolem nás tu možnost rozvinout dary, které mají, vinou lidského sociálního, strukturálního, společenského hříchu, nedostává.

Člověk může být člověkem, pokud dostane velkou výzvu. A tou největší výzvou je, když ho někdo miluje. Víte to jistě sami a možná máte to štěstí, že jste ještě zamilovaní, zamilované, někteří na to vzpomínáme. Víte, že když jste milováni, v člověku se aktivuje to nejlepší, co v něm je. Známkou toho, že láska pohasíná, je naopak reptání, mrmlání, závist, poohlížení se kolem. Maria je největší aktivací lidských schopností, protože je milována Bohem. Přichází k ní Duch svatý a nepovolává ji k nějaké omezené cestě, ale povolává ji k tomu, aby dala život Bohu. Stala se theotokos - Rodičkou Boží. Možná až odsud odejdeme, tak o tom můžeme přemýšlet, řekneme si. Ale to my děláme často, přemýšlíme, ale „skutek utek“... Spíše tedy se podívat na lidi kolem sebe a říci si, jestli jim svým vztahem k nim, pevnou láskou, dávám šanci, aby se mohli rozvinout a stát se tím, kým mohou být. (Kým mohou být, ne kým já je chci mít. To je velký rozdíl...)

Život je cesta. Maria dala Cestě doslova svůj život. Porodila toho, který je Cesta, Pravda a Život a sama se s ním vydala na cestu ve velké pokoře, protože ona, matka, byla vedena svým synem, od počátku, dokonce ještě před jeho početím. To je velká pokora: matka je vedena svým dítětem. Už její početí je vlastně tajemné - nedokážeme to pochopit v lidské logice - umožněno budoucí obětí. Tím, že tady někde na kříži je místo, které dá do našeho námi zašpiněného světa místo čisté - to je Mariino neposkvrněné srdce. Víme, že už jako těhotnou, když ještě byl v jejím lůně, vedl ji konat skutky milosrdenství, vedl ji k Alžbětě. A to všechno už je počátek té cesty do nebe - proto o tom mluvím - protože Nanebevzetí není nějakým zázrakem v úzkém slova smyslu, to je naplnění života. Víme, jak bolestně, ale s jak velkou pokorou přijímá vedení dvanáctiletého syna, když je jí řečeno bez jakéhokoli šetření: „Což jste nevěděli, že já musím být u svého Otce a že vy musíte jít za mnou“. A není to Ježíšova pýcha, protože Ježíš je Bůh. A když to říká Bůh, pak s takovou láskou a silou, že člověka ani nenapadne: Co si myslí, co vlastně chce? Když k vám mluvím Ježíš, tak prostě jdete zevnitř.

V Bibli je ještě jedno místo, které ukazuje, jak velkou školou pokory bude muset Maria projít, aby se v ní, v jejím životě mohl náš život naplnit. Když přichází spolu s ostatními za Ježíšem a někdo se domnívá, že Ježíšovi udělá radost, že si snad i šplhne, když mu řekne: „Podívej se, v tom davu je i tvá matka a tví příbuzní.“ Jenomže v tom momentu Ježíš neopustí davy, které potřebují jeho slovo, ale vtáhne matku a příbuzné mezi ně. Nevratí se zpátky k nim, ale zapojí je do toho velkého proudu lásky.

To je pro mne jeden z klíčových momentů, kde se křesťanství může zpronevřit samo sobě, když ho zatáhneme do služby nižších celků. Národa, jedné kultury, jednoho kontinentu, jedné dominace. Krista nemůžeme stáhnout zpět k celkům nižším, byť velmi důležitým. Krista s jeho Matkou můžeme následovat jen tím, že se otevřeme tomu „většímu“: Kdo slyší Boží slovo, je moje matka, moje sestra, můj bratr.

Víme, že Mariina cesta do nebe prochází tou největší zkouškou a právě v ní je nám Maria blízká, a proto se na mariánská místa mnoho putovalo. Protože jak jsem říkal, v životě je mnoho bolesti a sem většinou lidé putovali s bolestí: to je křížová cesta. Divné, že? Nebe, o kterém máme ty nejkrásnější představy (všechno jsou to jenom představy, ale jsou krásné). Že nebe začíná na této zemi v podobě cesty křížové. Ty, kdo poslouchali Kristova Blahoslavenství - chudí v duchu jsou blahoslavení, tiší, plačící, hladovějící po spravedlnosti - ty by to ale nemělo překvapit. Nebe totiž, jak jsem už řekl, úzce souvisí s tímto pozemským životem. Bůh trpí naši sebelibostí, sebestředností, tím, kolik lidí na světě je bez přístřeší, kolik dětí nedostane možnost rozvinout se, vzdělat se, kolik matek trpí úzkostí, protože jsou bez přístřeší a bez potravy pro své děti, kolik lidí trpí ve věznicích pro svou víru a přesvědčení. Přesto nebo právě proto tam všude je Bůh a Maria. Proto je křížová cesta jakousi obrácenou stránkou nebe na této zemi. A víme, že když se dotkneme této stránky (stačí, když budeme s někým, kdo trpí, je nemocný), tak že většinou - nechci to nějak glorifikovat - většinou zažijeme určitě ne radost, ale rozhodně pokoj. Jako bychom pochopili, že protože jsme z toho neutekli, tak jsme „správně“ (to slovo nerad používám).

Až tam, ke kříži, táhne Ježíš Marii k nebi. A pak přijde okamžik, kdy se zdá, že tento pohyb je zastaven, a to je Pieta. Kdy naopak Ježíš je vkládán do matčina klína. Zdá se, že cesta se zastavila. Je to bod nula, nesmírně důležitý, protože tam se vnějšně jakoby neděje nic, ale všechno se děje v srdci.

Kdosi řekl, že klid je vlastně soustředěný pohyb. A to ticho pod křížem, objetí mrtvého syna je místem, kde se veškerý rozkmitaný, roztěkaný, hříšný pohyb člověka koncentruje do lásky, která už nechce vůbec nic, jenom být s milovaným. Maria určitě v té chvíli nekalkulovala s nějakým nebem, s takovými věcmi se kalkulovala nedá. Prostě tam byla. A zde dochází k té proměně. Nebe se otevírá a Maria dostává nové syny a nové dcery, bratry a sestry - nás. Ale to už je v „modu“ nebe. Také Maria žije se srdcem u toho, který vystoupil k Otci. Její srdce tam však nejde prázdné, ale úplně plné světa. A tak je Mariino Nanebevzetí bodem, kde se všechny naše touhy nenaplněné na této zemi jakýmsi způsobem zahnizdují tam, kde jsou naplněny ne v konkrétní podobě, ale v sytosti a plnosti lásky.

Řekl jsem, že kázete svou poutí. Na ní jsou asi všechny tyto etapy. Ježíš nám ale už dávno naši cestu připravil. Ne tím, že by nám řekl, kde a s kým budeme žít, ale tím, že nám dal možnost správně se rozhodovat, dobře jednat a hlavně milovat. Na té cestě nejsme sami, protože tam, kde bloudíme, Maria koncentruje naše bloudění do svých sedmi bolestí a mění je v radosti Boží z toho, že jsme na té cestě být nepřestali.

Římskokatolická farnost
u kostela Nanebevzetí Panny Marie
Příbram – Svatá Hora

Vás srdečně zve do

Baziliky Nanebevzetí Panny Marie
v neděli 4. prosince 2021 od 9.00 na

a d v e n t n í Duchovní obnovu

Sobotním dopolednem vás provede
Mons. Josef Žák

Program obnovy

kající pobožnost s duchovním slovem **9.00**

adorace Nejsvětější Svátosti,
možnost přijetí svátosti smíření

mše svatá **11.00**

krátký koncert **12.00**

Mše sv. v 9.00 se nekoná

Římskokatolická farnost u kostela Nanebevzetí Panny Marie Příbram – Svatá Hora,
261 01 Příbram II – 591, tel.: 318 429 930, e-mail: basilica@svata-hora.cz
www.svata-hora.cz

Congregatio Sanctissimi Redemptoris

Kongregace Nejsvětějšího Vykupitele

Část III.

V dalším pokračování serálu o historii Kongregace Nejsvětějšího Vykupitele se budeme věnovat důvodům a okolnostem vzniku České provincie a zakládání nových řeholních domů v Čechách.

Po zákazu působení redemptoristů v Rakousku v roce 1848 jich řada pobývala v Čechách a na Moravě. Tento zákaz byl podnětem pro české členy, aby založili ve svém rodném kraji nové domy a rozvinuli svoji činnost. Je nutné podotknout, že všichni čeští a moravští redemptoristé do roku 1901 náleželi do Vídeňské provincie, která byla založena roku 1841.

Prvním místem v Čechách, kam přišli redemptoristé z Vídně, byla usedlost u Svatého Kamene. Vlastníkem byl císař Ferdinand V., který později usedlost redemptoristům daroval. Nejspíše proto, že kongregaci nebyla svěřena péče o tamní kostel, neměla existence tohoto kláštera dlouhého trvání a redemptoristé neznámou kdy usedlost opustili.

Čeští redemptoristé začali konat lidové misie v Čechách a na Moravě. V roce 1849 se konala první z nich u příležitosti oktávy sv. Filomény v Koclířově. Misie měly veliký úspěch a kroniky uvádí okolo třech tisíců kajících z celého okolí. Místní děkan Kukla si redemptoristy velice oblíbil a vyslovil přání, aby v Koclířově vznikl klášter. Roku 1852 obdržel děkan Kukla povolení vystavět dům pro misionáře a tak téhož roku byl položen základní kámen kláštera, který posvětil kanovník Paul z Litomyšle. Na výstavbu tohoto domu značně finančně přispěl arcibiskup Maxmilián Josef d'Este a kníže Liechtenstein. Už o tři roky později se v dokončeném klášteře usídlili redemptoristé české i německé národnosti a začali svou pastorační činnost v blízkém i vzdáleném okolí. V roce 1850 se v Čechách uskutečnilo šestnáct misí a pět obnov misí.

Vídeňský provinciál P. Ondřej Hamerle podle vzoru francouzské provincie zřídil r. 1884 v Koclířově juvenát pro výchovu redemptoristického dorostu. Výuka pro juvenisty probíhala v německém jazyce a veřejné zkoušky skládali na gymnáziu v Moravské Třebové.

Do hlavního města Prahy přišli redemptoristé v roce 1854, kdy vykonali velmi úspěšnou misii v ženské věznici na Hradčanech. V návaznosti na to jim se souhlasem vídeňského provinciála kardinál Bedřich Schwarzenberg svěřil duchovní péčí ve věznici u sv. Václava na Novém Městě. Dne 15. ledna 1856 byl

dán do správy redemptoristům kostel a klášter na Karlově. Prvním rektorem komunity na Karlově se stal P. Josef Hřebečka. Kardinál Bedřich Schwarzenberg se velice těšil z pastorační činnosti redemptoristů mezi vězni, ale justiční správa později stanovila takové podmínky, že se musela kongregace roku 1869 na pokyn generálního představeného P. Mikuláše Maurona duchovní správy zříci.

Redemptoristé však z Prahy neodešli, a to díky štědrému daru císaře Ferdinanda a císařovny Marie Anny, za něž zakoupili r. 1869 budovu kláštera theatinů na Malé Straně. Kardinálem Schwarzenbergem byl kongregaci svěřen kostel sv. Kajetána pod klášteřem, který do roku 1877 na vlastní náklady opravila.

Na založení dalšího domu, a to na území Moravy, měl velký podíl arcibiskup Maxmilián Josef d'Este, velmistr řádu Německých rytířů. V blízkosti městečka Litovel u železniční stanice Červenka věnoval svůj zámek redemptoristům, který později přebudoval na klášter a tak pomohl další misijní činnosti Kongregace. 31. května 1860 pod vedením superiora P. Ondrouška se ujali redemptoristé tohoto nového domu, který se stal výchozím bodem pro misijní činnost na území Moravy, od r. 1874 i na Slovensku (v té době Horní Uhersko) a koncem století dále také Haliči (jižní Polsko), která byla na území Rakousko-Uherské říše. Redemptoristé z Červenky v letech 1860 až 1879 vykonali celkem 280 apoštolských prací.

Čtvrtým působištěm redemptoristů na území České země se stala Svatá Hora u Příbrami. Roku 1860 se pražský arcibiskup Bedřich kardinál Schwarzenberg rozhodl na Svatou Horu opět uvést řeholní společenství. Jezuité, na které se nejprve kardinál obrátil, toho času neměli dostatek českých členů k zajištění svato-horské duchovní správy a nabídku nepřijali. Oslovena byla tedy Kongregace Nejsvětějšího Vykupitele. 30. září 1861 se souhlasem provinciálního představeného P. Antonína Jöechlingera redemptoristé úředně převzali péči o duchovní i hmotnou stránku Svaté Hory.

Dalším místem působení redemptoristů se stalo opět mariánské poutní místo, Hora Matky Boží na Králíkách ve Východních Čechách. Roku 1883 zde začali působit německy mluvící redemptoristé, jelikož okolní obyvatelstvo bylo především německé národnosti. Avšak Horu Matky Boží navštěvovalo i mnoho českých poutníků, a tak tomuto domu často pomáhali čeští členové kongregace. Za svého působení na Králíkách koupili redemptoristé starší poutní dům v blízkosti areálu, který zrekonstruovali pro potřeby poutníků a návštěvníků. Po odsunu německých kněží byli povoláni do Králík čeští redemptoristé, jejichž činnost byla ukončena v roce 1950, kdy byl areál přeměněn na tzv. centralizační klášter, kde byli soustředěni kněží a bratři po zrušení řeholí.

Na žádost českobudějovického biskupa Františka Schönborna se redemptoristé v roce 1885 usadili

v Českých Budějovicích. Vídeňská provincie převzala nejstarší kostel ve městě spolu s klášteřem po piaristech. Misionáři této komunity byli převážně německé národnosti, klášter po založení Pražské provincie zůstal podřízen do roku 1919 vídeňské provincii. Dům byl také několik let sídlem noviciátu. Členové komunity po svém příchodu zavedli v klášterním kostele české bohoslužby, konali misie, exercicie a duchovní obnovy nejen v budějovické diecézi, ale po celém území jižních Čech.

Téhož roku 1855 začali redemptoristé spravovat poutní kostel ve Filipově. V jeho blízkosti vybudovali první redemptoristickou kolej litoměřické diecéze, která byla v letech 1914 až 1915 rozšířena pro účely noviciátu. Redemptoristé pořádali duchovní cvičení a v celé diecézi vykonávali lidové misie. Po zrušení řeholí v Československu

byla klášterní budova využívána pro potřeby internovaných řádových sester.

Jak už jsem zmínil, redemptoristé se roku 1855 usadili v Koclířově. Později se ukázalo, že bude výhodnější přeložit řeholní dům do nedalekého města Svitavy. Představený koclířovského kláštera P. Josef Karlegger zakoupil pozemek u obce Čtyřicet Lánů (dnes již městská část Svitav) a 23. září 1894 byl položen základní kámen ke stavbě řeholního domu a kostela. Chrám zasvěcený sv. Josefu byl 7. 9. 1896 vysvěcen olomouckým arcibiskupem Theodorem Khonem. Svitavy se staly posledním klášteřem, který byl na území Čech a Moravy přičleněn do vídeňské provincie před založením Pražské provincie.

V druhé polovině 19. století se začal projevovat vzestup českého národa i uvnitř rakouské provincie redemptoristů, kterou tvořili nejen členové rakouští, ale také velký počet českých členů. Čeští redemptoristé už na začátku 80. let žádali generálního představeného Pátera Maurona o rozdělení rakouské provincie na českou a rakouskou. Páter generál tuto žádost konzultoval s vídeňským provinciálem P. Hamerlem, ale ten byl zásadně proti rozdělení. Roku 1895 generální představený P. Mathias Rauss vykonal vizitaci celé rakouské provincie a osobně se přesvědčil o poměrech v českých zemích. Po této vizitaci následovalo několik zásadních změn v provincii. V roce 1896 byl na Července zřízen český

juvenát, kde se prvním direktorem stal P. Martin Janů. Dále Prahu, Červenku a Svatou Horu ustanovil v roce 1898 za české domy, což mělo za následek, že do těchto tří klášterů nesměli být přeloženi členové kongregace, kteří neuměli česky.

Po těchto událostech si byli čeští redemptoristé jisti náklonností generálního představeného k zřízení nové provincie. Provinciální kronika zaznamenala: „*Podotknouti se sluší, že žádost naše byla velmi zrale uvážena, že dlouho o ní rokováno a velmi klidně a opatrně se nesla, a mnohou vroucí a důvěrnou modlitbou byla podporována a prováděna. Že myslí všech se tak sjednotily a mlčenlivost u věci takové tolik potřebná se zachovala, tož stalo se zvláštním přispěním Božím, jakož i v celém díle jeví se zvláštní řízení Boží, patrné obzvláště těm, kdo do celé záležitosti byli zasvěceni!*“

Generální představený P. Mathias Rauss po důkladné poradě předložil žádost ke Svatému stolci o pravomoc rozdělit rakouskou provincii. Tu podpořilo 39 českých redemptoristů. Nesnadné řízení velkého počtu kolejí různojazyčné provincie a jednomyslná prosba českých páterů vedly k rychlému rozhodnutí Svatého stolce. Požadovanou pravomoc obdržel 17. dubna 1901; na jejím základě tentýž generální představený 26. dubna 1901 dekretem *Provinciae nostrae Austriacae* zřídil novou samostatnou Pražskou provincii, v pořadí šestnáctou. Nově založené provincii byly stanoveny tři koleje: Praha se sídlem provinciála a noviciátu, Červenka se sídlem juvenátu a Svatá Hora jako hlavní poutní místo v Čechách. Těž v dekretu bylo oznámeno dočasné připojení Polské viceprovincie založené roku 1894 k Pražské provincii. Provinciálem Pražské provincie byl jmenován P. František Němec, konsultory P. Alois Roller a P. Karel Soukeník, prokurátorem P. František Blažek, členy provincie se stali všichni páteři, kteří se podepsali pod žádost o založení této provincie a k tomu čeští bohoslovci a bratři laici. Na závěr dekretu generální představený Mathias Rauss povzbudil spoluobraty obou provincií: „*Zbývá, abych oslovil zvláště vás, důstojní a milovaní bratři provincie vídeňské a pražské. Ať rozdělení provincie nepřinese mezi vás rozdělení myslí! Pěstujte mezi sebou nadále bratrskou lásku, ano rozhojňte ji a rozšířte; neboť křesťanská a řeholní láska překračuje úzké hranice zemí a jazyků! Ať začne mezi vámi svatá řevnivost, překonávati se navzájem v množení slávy Boží, v péči o spásu duší, v zachovávání a pěstování lásky bratrské.*“ a připojil soupis kněží a kleriků Pražské provincie. V červnu roku 1901 císař František Josef I. při své návštěvě Prahy pozval provinciála P. Františka Němce na audienci, kde rakouský císař vyslovil pochvalná slova za misionářskou práci redemptoristů. Poté císař požádal provinciála o vyřízení velkého poděkování jeho spolubratřím za vykonané dílo.

Pokračování příště
Vybral a sestavil br. Pavel Hudousek, CSsR

Opravy na Svaté Hoře

Co se právě děje

■ Před budovou probošství se na malém prostranství pod schody ke Svatohorskému náměstí nachází socha sv. Vojtěcha. Práce na jejím obnovení, které vede akademický sochař a restaurátor pan Jiří Živný, se chýlí ke konci. Předpokládaná cena obnovy je 40 tisíc Kč.

■ Svépomocně opravujeme spáry na schodištích k bazilice. Recepturu na spárovací hmotu i postup práce na očištění spár a jejich nové vyspárování dodal restaurátor Jiří Živný. Do práce se pustily kostelnice Věra Langová a varhanice Petra Boučková za významné pomoci ministranta Luboše Cabicara. Pomocnou rukou přispěli i další

zaměstnanci Svaté Hory, Jana Maříková, Ivana Kylarová a David Horáček. Západní schodiště z horního ambitu je již hotovo, nyní pracujeme na schodišti severním, od baziliky k prodejně. V příštím roce bychom pak práce dokončili. Každý dar na nákup materiálu k opravě je vítán.

Co se chystá

■ Protože nám při vytrvalejších deštích zatéká do zvonice, bude potřebná oprava pláště střechy. Opravu by měla do zimy uskutečnit firma Ramico, která pro nás již v minulosti velmi dobře pracovala.

■ Střecha krámků vedle Svatohorského náměstí je v některých částech značně poškozená. V té části budovy, která patří Svaté Hoře a kde je stav nejhorší, počítáme s opravou. I zde, přestože se nejedná o celou střechu krámků, bude potřebná investice v řádu stovek tisíc Kč. Na jaře bychom s opravou rádi začali.

Co nám leží na srdci

■ Již třetím rokem budeme v září podávat žádost o zařazení do Programu zachrany architektonického dědictví ohledně obnovy Svatohorské studánky. Projektová dokumentace je připravena a závazné stanovisko památkového úřadu máme. Pokud uspějeme, budeme mít možnost získat dotace, abychom byli schopni zrekonstruovat historicky významný objekt, který řadu let zeje prázdnotou. Podle propočtu projektanta bude obnova stát přes 2,5 mil. Kč.

■ Další plán, kterého se nevzdáváme, se týká cesty podél krámků k bezbariérovému parkovišti u Březnické brány a dále směrem od Březnické brány za roh Březnické kaple, kde se svažuje ke krápníkové kapli Máří Magdalény a Svatohorským schodům. Stav cesty i parkoviště je katastrofální. Uvažujeme o vydláždění celé cesty s bezbariérovým parkovištěm. K tomu ovšem bude potřebné získat finanční prostředky z případných dotací a v první řadě svolení příslušných úřadů. Nyní hledáme projektanta, který by návrh cesty s parkovištěm vypracoval sponzorsky nebo za přátelskou cenu.

■ Rádi bychom provedli potřebné natření šindelových střech ambitů a baziliky.

Plánů je tedy mnoho. Prosím Vás o pomoc našemu společnému vzácnému poutnímu místu. Konto na opravy je 35-520395309/0800, konto na běžné potřeby a provoz Svaté Hory je 520395309/0800 u České spořitelny Příbram. Kontakt pro sponzory je basilica@svata-hora.cz.

Za dobrodince se denně modlíme a v pátek v 7.00 hodin je za ně sloužena mše svatá.

P. David Horáček, CSSR

Zprávy ze Svaté Hory

- V sobotu 5. června se ve večerních hodinách na Svatohorském náměstí konal **koncert Operetní gala** – Franz Lehár. Koncert proběhl v rámci 52. ročníku Hudebního festivalu Antonína Dvořáka.
- **Slavnost Těla a Krve Páně** jsme oslavili v neděli 6. června při mši svaté v 9.00. Hlavním celebrantem byl P. Jan Kuník, CSSR. Po mši svaté se k eucharistickému průvodu v ambitech připojili P. David Horáček, CSSR a Krzysztof Strzelczyk, CSSR.

- Přes léto se v termínech 11.–12. června, 18.–19. června, 16.–17. července a 13.–14. srpna konala **Zážitková noc** na Svaté Hoře se speciálním programem. Zájem o událost je velký a ohlasy zúčastněných jsou potěšující.
- Tradiční **pouť řeckokatolíků** se konala v sobotu 12. června. Zpovídalo se od 9.00, od 9.30 byla modlitba posvátného růžence, svatá liturgie s panem biskupem Ladislavem Hučkem pak byla slavena v 10.30 u Korunovačního oltáře. Překvapením bylo, že biskup oblékl roucho ze stejné látky, z jaké byly ušity šaty Panny Marie Svatohorské, které jsme pro tento den vybrali a které dal před dvěma lety ušít P. Artur Bilyk, CSSR. Po liturgii následoval oběd, a tak naše kuchařky připravily na 600 řízků s bramborovým salátem. Ve 14.00 se na závěr poutě konal mariánský akathist.
- Večer 12. června jsme slavili **vigilii ze slavnosti Korunovace**. Hlavním celebrantem při mši svaté v 19.30 byl P. David Horáček, CSSR. Této slavnosti se zúčastnilo také 14 poutníků z bavorského spřátelene-

ného města Bodenmais, kteří přijeli na kolech a na noc odcestovali zpět domů.

- V neděli 13. června jsme slavili **288. výročí Korunovace milostné sošky** Panny Marie Svatohorské. Hlavním celebrantem a kazatelem byl P. Robert Cieszkowski, farář z Březových Hor. Na závěr slavnosti vyslovil přání, aby Panna Maria Svatohorská putovala do farností s pozváním na pouť na Svatou Horu.
- 15. června jsme přivítali **50 poutníků ze Slovenska**.
- Od 17. do 20. června proběhl v exercičním domě **další z ikonopiseckých kurzů** vedených p. Martinem Damianem. Vytvořené ikony požehnal v neděli při mši svaté v 9.00 P. David Horáček, CSSR.

- V pátek 25. června byli při odpolední mši svaté **přijati tři dospělí lidé do katechumenátu**. Spolu s dalšími žadateli se nyní připravují ke křtu.
- V sobotu 26. června sloužil P. David Horáček, CSSR **mši svatou v 9.00 za P. Ivana Kudláčka**, faráře z Mnichovic, který slavil 45. výročí kněžského svěcení a na druhý den 75. narozeniny. **P. Ivan Kudláček** působil jako kaplan na Svaté Hoře ještě v době totality.
- V neděli 27. června byla **mše svatá v 9.00 přenášena Českým rozhlasem**, stanicí Vltava. Mši svatou sloužil P. David Horáček, CSSR.
- 28. června jsme přivítali **poutníky s knězem z farnosti Sokolov**.
- V neděli 4. července byl P. Piotr Nowicki, CSSR na **pouti v Římě** v Českých Budějovicích. Celebroval tam mši svatou v 11.00 a pobožnost v 15.00.
- Od 5. do 7. července se P. David Horáček, CSSR, P. Jan Kuník, CSSR, P. Piotr Nowicki, CSSR a P. Jozef Novák, CSSR účastnili zasedání druhého **sezení kapituly provincie redemptoristů** Bratislava-Praha v Kostolnej u Trenčína na Slovensku. Na Svaté Hoře zůstal P. Krzysztof Strzelczyk, CSSR, kterému s bohoslužbami vypomohl P. Jan Sokulski, CSSR.

Zprávy ze Svaté Hory

- ❑ V úterý 3. srpna navštívili Svatou Horu **poutníci z Nových Hradů**. Jednalo se o skupinu 13 dětí s knězem.
- ❑ 6. srpna, na Svátek Proměnění Páně, se konala u Korunovačního oltáře **mše svatá se zaměstnanci a klienty Charity Příbram**. Na mši svatě v 10.00, kterou celebroidl P. Jan Kuník, CSSr, se sešlo 60 osob.
- ❑ V sobotu 7. srpna se ke mši svatě v 9.00 připojili **poutníci z Řevnice**. Po mši svatě pak měli vlastní program, zakončený odpoledne Křížovou cestou.
- ❑ **Poutní slavnost Nanebevzetí Panny Marie** jsme slavili v sobotu 14. srpna a v neděli 15. srpna. Sobotní vigílii v 19.30 předsedal P. Krzysztof Strzelczyk, CSSr. Hlavním celebrantem při nedělní slavnosti v 9.00 byl P. Petr Beneš, CSSr. Oproti loňskému roku byla účast věřících hojnější.

- ❑ Ve středu 18. srpna navečer se P. David Horáček, CSSr a P. Jan Kuník, CSSr vydali do kempu Lichovy, kde Česká maltézská mládež organizovala **druhý letní kemp pro hendikepované mladé lidi**. Oba redemptoristé přijali již podruhé pozvání od Filipa M. Suchána, OPraem a byli až do nočních hodin k dispozici ke svátosti smíření i k rozhovoru.
- ❑ 28. srpna večer se v bazilice konal **další z koncertů Hudebního festivalu Antonína Dvořáka**. Tentokrát se jednalo o „Dialog smyčců a varhan“ v podání souboru Barocco sempre giovane a Pavla Svobody.
- ❑ O nedělích 22. srpna a 29. srpna jsme s radostí přivítali **poutníky slovenské TV Lux**, které doprovázel organizátor P. Juraj Drobny. Poutníci byli po příjezdu z Prahy přivítáni redemptoristy na Svatohorském náměstí, účastnili se mše svatě v 11.00, dále zde měli připravený oběd a po Nedělní varhanní půlhodině pokračovali na Makovou Horu u Smolotel a na další místa v naší vlasti.
- ❑ Neděle 1., 8., 15. a 29. 8. patřily v rámci probíhajícího koncertního cyklu **Nedělních varhanních půlhodiněk německým interpretům**. Ve svatohorské bazilice zahráli Martin Sturm, Stefan Baier, Peter Hönigesberg a Martin Bernreuther. Tuto „řadu v řadě“ – účast renomovaných zahraničních varhaníků – umožnila **finanční podpora Česko-německého fondu budoucnosti**. Jako poslední ze zahraničních interpretů vystoupí 12. 9. varhaník Bernhard Grobbel. Cyklus Nedělních varhanních půlhodiněk trvá až do 3. 10. 2021.

- Jé, to je dobré, tak jako já, že?

- No, ano. Vlastně jsem se stal učitelem kvůli Vám, pane. Vy jste mě inspiroval.

- Co Vás k tomu vedlo? Proč právě učitelem?

- To je delší příběh. A popravdě se ještě tak trochu stydím. Bylo to takhle: Jednou přišel můj spolužák do školy s novými, úžasnými hodinkami, které jsem si přál. Ukradl jsem mu je a dal si je do kapsy. Krátce poté si kamarád všiml, že mu hodinky chybí, a hned si našemu učiteli, tedy Vám, stěžoval. Vy jste se obrátil na třídu a řekl: „Dnes během vyučování byly ukradeny hodinky tomuto studentovi. Kdo je ukradl, tak je prosím vraťte.“ Nevrátil jsem je, nechtěl jsem je vrátit. Vy jste poté zavřel dveře a řekl nám všem, abychom vstali a postavili se do kruhu. Měli jsme zavřít oči. Potom jste začal prohledávat kapsy jednoho studenta po druhém. Když jste sáhl do mé kapsy, tak jste hodinky našel. Vyndal jste mi je z kapsy, přesto jste ale pokračoval v prohledávání kapes ostatních studentů. Teprve když jste dokončil hledání, jste řekl: „Otevřete oči, hodinky se našly.“ Nikdy jste se k tomu už nevracel, nikdy jste o tom nemluvil, nikdo nikdy nezjistil, kdo ukradl ty hodinky. Navždy jste v ten den zachránil moji důstojnost.

Tohle byl nejtrapnější den mého života. Ale byl to také den, kdy jsem se rozhodl, že se nestanu zlodějem, nebo špatným člověkem v tom širokém smyslu slova. Nikdy jste mi nic neřekl, ani jste mne nevzal stranou, abyste mě poučil o morálce. Nikdy, nikdy. Vůbec nikdy. Díky Vám, pane učiteli, jsem pochopil, co má skutečný pedagog dělat. Pamatujete si to, pane profesore?

Starý profesor byl dojat.

- Ano, pamatuji si tu situaci s ukradenými hodinkami, které jsem hledal v kapsách všech studentů. Nepamatoval jsem si ale na tebe, na Vás, protože v tu chvíli jsem měl také zavřené oči.

A pokračoval:

- Víte, pokud učitel musí někoho ponížit, aby v něm vzbudil touhu se zlepšit, nemá vůbec ponětí o učení. Nemá ponětí o tom, co to učení je. Není to učitel, a neměl by to dělat.

Přijde, povídáme si, uvažujeme o ctnostech. Ptám se tedy i dnes: Poznáváte v jednání aktérů ctnosti? Nebo hříchy? Jak tu situaci hodnotíte Vy? A změnilo by se to Vaše hodnocení, kdybyste byli tehdy v té třídě se studenty a panem učitelem, a když to čtete nyní s odstupem doby?

Dejte vědět, zajímá nás Váš názor, zajímá nás Vy. Děkujeme, máme Vás rádi.

Za redakční radu Pavel Švarc, jáhen

Opět o ctnostech a opět trochu jinak

Učitel

Učitel

Kdysi před léty se setkal jeden mladý muž se starým mužem a dali se spolu do hovoru. Ten hovor se zachoval. Podobně jako já ho můžete najít třeba na internetu. Zaujme-li Vás, můžete ho upravit, dál šířit nebo třeba využít i jinak.

- Pamatujete si mě, pane?

- Ne, nepamatuji.

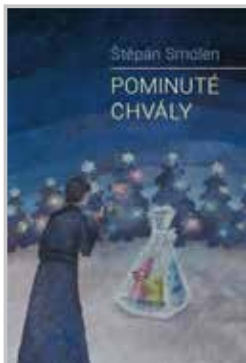
- Učil jste mě. Byl jsem Vaším studentem.

- Á, už si vzpomínám. Jak se máte? Co děláte v životě?

- No, stal jsem se učitelem.

Zajímavá kniha

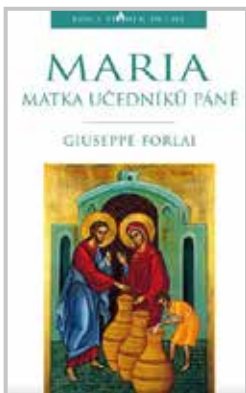
pro vás vybrala Marie Lachmanová

Pominuté chvály (Štěpán Smolen)

„Když chválit, tak chválit, ale ne bezbolestně. Velebení svítících sluníček a sloužících zdravíček tě nestojí žádnou dřinu. Jenže je tu taky spousta přehlížených a pohrdaných skutečností, o nichž se od ambónu mlčí a do kterých se na ulicích kope. Neměl by se zvlášť kněz zastávat toho, co je slabé?“ A jak řekl, tak udělal. Kněz Štěpán Smolen napsal knihu. O chvále toho, co by nám na mysl ani nepřišlo, neboť se tomu raději vyhneme, nebo to prostě jen pomineme, nestojí nám to za všimnutím... Burcuující, záživné a na přemýšlení bohaté počtení.

Nakladatelství CESTA, 2021

Maria matka učedníků Páně (Giuseppe Forlái)

z italského originálu Maria přeložila Anna Mátiková FSP

„Maria je naší duchovní matkou, protože pokračuje ve své službě, jíž je vyzvání Ducha ve prospěch Ježíšových bratří tady na zemi.“ Tato slova dávají tušit hloubku tématu, ke kterému nás autor, kněz a exercitátor, ve své knize pozve. Můžeme objevovat Mariin hluboký vztah k Duchu Svatému a k Církvi. Kdykoli třetí osoba Božské Trojice dává život něčemu novému, Maria je u toho. Tak jako nelze oddělit Matku od Syna, působením plodného Božího Ducha je nerozlučně propojen Mariin život i s životem Církve. Kniha upoutá i krásnou titulní stranou s výjevem zázraku v Káni Galilejské.

Nakladatelství Paulínky, 2021

Spiritualita srdce (Louis Lallemant)

Klasické dílo duchovního života od francouzského jezuita Louise Lallemanta (1588–1635). „První systematické pojednání o duchovním životě, překračuje uplatnění pouze v ignaciánské rodině, jeho dílo je syntézou ve vystižení toho, co spiritualita Tovaryšstva Ježíšova představovala. Je tu zřetelný vliv odkazu svatě Terezie z Ávily, který autor báječně zprostředkovává mezi spiritualitou jezuitskou a karmelskou.“ (z úvodu Michala Altrichtera SJ) Spiritualita srdce vstupuje do základních každodenních témat a vede k zakoušení tvořivé přítomnosti živého Boha – přivádí k takzvané druhé konverzi: k obrácení člověka ke svobodě.

Nakladatelství REFUGIUM VELEHRAD-ROMA, s.r.o., 2021, 2. vydání

Exercicie na Svaté Hoře v roce 2021

Termín	Název kurzu	Exercitátor / vede	Cena
7. 11.–13. 11.	Exercicie pro kněze „Síla k životu kněze ze svátostné služby“	Mons. Aleš Opatrný	3.970 Kč
15. 11.–19. 11.	„Základy duchovního života“	P. Josef Michalčík, CSsR.	2.730 Kč
2. 12.–5. 12.	Ikonopisecký kurz. Informace: DamianM@seznam.cz	p. Martin Damian	
9. 12.–12. 12.	„Mapa duchovního života–cesta očistná, osvětná a sjednocující“	Václav Čáp	2.260 Kč

Začátek exercicií je první uvedený den v 17.30 hodin večer v refektáři kláštera. Datum i čas konce exercicií je uveden u konkrétních kurzů.

Příhlášky jen písemně: Římskokatolická farnost u kostela Nanebevzetí P. Marie Příbram – Svatá Hora, Exerciční dům, 261 01 Příbram II/591

nebo e-mailem na adrese ex.dum@svata-hora.cz, případně vyplněním formuláře na <http://www.svata-hora.cz>. Informace: +420 731 619 800.

Břízovské slavnosti

Festival liturgické hudby

14., 15. a 16. října 2021 na Svaté Hoře

● hudba při liturgii

● koncerty

● premiéry

www.brizovskeslavnosti.cz

Významné akce a poutě, hudba při bohoslužbách, koncerty a kulturní pořady

5. 10. Památka Bl. Františka Xavers. Seelose, CSsR. Původem Němec, působil v USA mezi německy hovořícími katolíky, zemřel v 48 letech na žlutou zimnici.
6. 10. Výročí předání Svaté Hory redemptoristům.
14. 10. Mše sv. v 17.00 k uctění památky P. Karla Břízy, CSsR. Hudba: Skladby K. Břízy.
15. 10. Břízovské slavnosti - festival liturgické hudby.
- Sv. Gerarda Majelly, CSsR. Řeholní bratr, známý divotvůrce, je patronem matek v pozeňaném stavu a při problémech v těhotenství.
16. 10. Pout k Bl. Gerardu. Modlitba růence v 16.30, mše sv. v 17.00, po mši sv. modlitba matek a uctění ostatků světce.
- Břízovské slavnosti - festival liturgické hudby.
1. 11. Všechny svatých. Možnost získat plnomocné odpustky.
2. 11. Všechny věrných zeměřých. Po odpolední mši sváté následuje dušičková pobožnost. Hudba při mši v 17.00: Karel Bříza ad. - Pohřební responsorie.
6. 11. Bl. španělských mučedníků. CSsR. Pět kněží a jeden řeholní bratr, umučeni v době občanské války ve Španělsku v letech 1936–1939.
9. 11. Výročí posvěcení lateránské baziliky. Výroční den založení Kongregace Nejsvětějšího Vykupitele. Možnost získat plnomocné odpustky.
20. 11. 100 let od založení Matice svatohorské 20. 11. 1921.
- Slavnost Ježíše Krista Krále. Od 12.00 do 15.00 adorace Nejsvětější Svátosti. Možnost získat plnomocné odpustky.
21. 11. Hudba při mši v 9.00: K. Bříza - III. ordinarium, J. Bříza - mešní proprium. Po odpolední mši sv. zpívané nešpory.
22. 11. Sv. Cecilie. Svatoceciánské nešpory v 18. 00. Následuje svatoceciánské setkání hudebníků.
26. 11. Souvislé čtení a naslouchání Nového Zákona (26. 11. 18.00 až 27. 11. 17.00) v bazilice. Dopolední mše sv. 27. 11. v náhradních prostorách.
27. 11. Vyrobt si vlastnoručně adventní věnec. Výroba adventních věnců ve sklepení pod vedením paní Štěpánky Sobotkové 14.00–18. 00. Vstupenky nutno zakoupit v prodejně Svatohorského poutního muzea předem. Možnost požehnání vyrobených věnců.
28. 11. 1. neděle adventní. Žehnání adventních věnců pro veřejnost přede mši sv. v 15.00, a při všech mších svatých.
- Ranní rorátní mše sv. v 6.00 (Svatohorští literáti). Mše sv. v 7.00 a v 9.00 se nekoná. Další mše sv. v 11.00 a 17.00 (s nedělní platností).
4. 12. Od 9.00 Adventní duchovní obnova, vede Mons. Josef Žák. Začátek kající pobožnosti s duchovním slovem, poté sv. adorace Nejsv. Svátosti, možnost sv. smíření. Mše sv. v 11.00. Zakončení ve 12.00 krátkým koncertem.
8. 12. Slavnost Panny Marie počaté bez poskvrny prvotního hříchu.
18. 12. Ranní rorátní mše sv. v 6.00 (Svatohorští literáti). Mše sv. v 7.00 se nekoná. Další mše sv. v 9.00 a 17.00 (s nedělní platností).
22. 12. Přinesení betlémského světla v 18.00 s krátkým programem příbramských skautských oddílů. Betlémské světlo bude k dispozici v přední bazilice až do konce kalendářního roku.
- Štědrý den. Tento den jsou mše sv. pouze v 6.00, 9.00 a 16. 00. Ranní rorátní mše sv. v 6.00 (Svatohorští literáti). „Půlnoční“ mše sv. v 16.00. Hudba: J. J. Ryba - Česká mše vánoční. Svatohorský betlém v kapli sv. Ignáce (samostatný vchod o Břežnické brány). Otevřeno celý den do 2. 2. 2022.
24. 12. Boží Hod vánoční. Mše sv. v 7.30, 9.00, 11.00 a 15.30, po odpolední mši sv. zpívané nešpory.
25. 12. „Zpívání u jeslíček“ za doprovodu varhan ve 14.00 v bazilice. Zpěvníky budou k dispozici.
26. 12. Sv. Rodiny. Mše sv. v 7.30, 9.00, 11.00 a 15.30. „Zpívání u jeslíček“ ve 14.00 v bazilice. Vánoční koncert Matice Svatohorské v 17.00.

Otevírací doba a pořad bohoslužeb na Svaté Hoře

Neděle Areál otevřen 6.30–17.00

Mše svaté v 7.30, 9.00, 11.00 a 15.30. Po každé mši svaté je požehnání milostnou soškou a její uctívání Růženec v 15.00 (v postní době Křížová cesta)

Před mši svatou v 7.30 Anděl Páně a vystavení milostné sošky. Po odpolední mši svaté jsou zpívány nešpory

Pondělí–sobota Areál otevřen 6.30–18.00

Mše svaté v 7.00, 9.00 a 17.00 (v sobotu s nedělní platností)

Před mši svatou v 7.00 Anděl Páně a vystavení milostné sošky

Růženec v 16.30 (v pátek v postní době Křížová cesta)

Požehnání milostnou soškou a uctívání po mši svaté v 7.00, 9.00 a 17.00

Ve čtvrtek Po odpolední mši svaté půlhodinová adorace

V pátek Mše svatá v 7.00 obětována za dobrodince Svaté Hory a živé i zemřelé členy Matice Svatohorské

V sobotu Po mši svaté v 9.00 mariánská pobožnost s přednesením proseb. Můžete je zasílat poštou, e-mailem prosba@svata-hora.cz, formulářem na www.svata-hora.cz, nebo je předat osobně v sakristii

V květnu Denně kromě čtvrtku a neděle po odpolední mši svaté májová pobožnost s katechezí

Svátost smíření Příležitost ke zpovědi je půl hodiny přede mši svatou, na požádání kdykoli

Schody Svatohorské schody otevřeny 8.00–17.00 (v zimě jen do 15.30)

Úřední hodiny farního úřadu

Pondělí & čtvrtek: 10.00–11.30; 13.30–16.00

V případě nutnosti je možné se nepřetržitě obracet na duchovní správu na tel: 731 619 668

Svatohorské poutní muzeum, průvodcovská služba a prodejna

Odpovědná osoba Martina Jechortová

Kontakt +420 731 619 800, +420 318 429 943,

e-mail: prohlidka@svata-hora.cz, e-shop: svata-hora.cz/internetovy-obchod.

Otevírací doba neděle celoročně 9.00–17.00 • pondělí–sobota: I.–V. & IX.–XII: 9.00–16.00 • V.–VIII.: 9.00–17.00

Prohlídka areálu s výkladem včetně návštěvy běžně nepřístupných prostor je možná V.–IX. denně v otevíracích hodinách prodejny, jindy jen po předchozí domluvě. Začátek poslední prohlídky hodinu před zavírací dobou. Prohlídku větších skupin, zejména cizojazyčnou, je vhodné v dostatečném předstihu objednat písemně nebo e-mailem.

Prohlídky v zimním období je třeba předem domluvit, min. počet osob je 5. Jako alternativu pro jednotlivce nabízíme v tomto období prohlídku se zapůjčeným textem. Informace v prodejně v ambitu.

Prohlídka areálu s koncertem

Po předchozí domluvě pro skupiny s min. 10 účastníky je možná prohlídka s průvodcem, po které následuje půlhodinový koncert na nové velké varhany v bazilice.

Prohlídka nové expozice muzea

Každý den v otevírací době prodejny.

Prohlídka nově zrekonstruovaných sklepních prostor a zvonice

Prohlídky jsou možné ve vybraných termínech/po domluvě.

SVATÁ HORA Vydává a rozšiřuje Matice Svatohorská, o. s., Svatá Hora 591, 261 01 Příbram II, tel: 604 594 925, e-mail: casopis@svata-hora.cz, internet: <http://www.svata-hora.cz>, PDA: <http://www.svata-hora.cz/pda>.

Od roku 2017 vychází 4x do roka. Registrační číslo MK ČR E 11719. Cena časopisu – dobrovolný dar (náklady na 1 výtisk činí 15 Kč + poštovné). Řídí redakční rada.

Grafická úprava, sazba a tisk Tiskárna Prima, spol. s r. o. Expedici zajišťuje PostServis.

BANKOVNÍ SPOJENÍ Česká spořitelna, a. s., č. ú. 523967309/0800. Zájemci o pravidelné odebírání pište na adresu redakce.

**Detaily výzdoby
svatohorské baziliky**

**Fotografie vznikly
v rámci čištění stropu
a stěn financovaného
Maticí Svatohorskou**

Pohled z Kalvárie na náměstí před stavebními úpravami - vlevo stará škola, dole původní krámký

